

Але не обійшлося без проблем і в інформаційній сфері забезпечення доступності медичної піпомоги. Не дивлячись на створення ряду офіційних інформаційних ресурсів, наповнених загальними відомостями про захворювання на Covid-19, інформаційне поле України не було позбавлене дезінформації, що сприяло викривленню (спотворенню) сприйняття тих чи інших явищ в свідомості людей.

Таким чином, доступність медичної допомоги є одночасно одним із прав особи та принципом надання медичної допомоги і всієї системи охорони здоров'я, що має забезпечуватися комплексом заходів правового, організаційного, економічного та інформаційного характеру. Одне з головних питань, яке підняла пандемія Covid-19, – це стан системи охорони здоров'я. Вона виявилася не готова до поширення нового вірусу, що показав досвід різних держав, незалежно від їх економічного розвитку і політичної системи. Ступінь забезпечення державою кожного з елементів доступності медичної допомоги показує рівень розвитку її системи охорони здоров'я, соціального захисту та наскільки серйозними для тієї чи іншої країни будуть наслідки кризи, спричиненої Covid-19.

Федорончук Андрій Володимирович

*кандидат юридичних наук,
викладач кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного права
навчально-наукового юридичного інституту
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Створення зручних і доступних умов отримання адміністративних послуг є однією з головних задач, що має вирішуватися органами місцевого самоврядування. Адже основне призначення публічної адміністрації – надання послуг, і саме за якістю послуг кожен громадянин оцінює компетентність та доброзичливість влади [1, с. 48].

Згідно з ч. 1 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI (далі – Закон України «Про адміністративні

послуги») адміністративні послуги надаються суб'єктами надання адміністративних послуг безпосередньо або через центри надання адміністративних послуг [2].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про адміністративні послуги» суб'єкт надання адміністративної послуги – орган виконавчої влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, державний реєстратор, суб'єкт державної реєстрації, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги.

Згідно з ст. 12 Закону України «Про адміністративні послуги» центр надання адміністративних послуг – це постійно діючий робочий орган або виконавчий орган (структурний підрозділ) органу місцевого самоврядування або місцевої державної адміністрації, що зазначені у частині другій цієї статті, в якому надаються адміністративні послуги згідно з переліком, визначеним відповідно до цього Закону.

Отже, адміністративні послуги можуть надаватися органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, як самостійними суб'єктами надання адміністративних послуг або через центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), який може бути створений органом місцевого самоврядування.

Згідно з ч. 6 ст. 12 Закону України «Про адміністративні послуги» надання адміністративних послуг, суб'єктом надання яких є відповідна рада (її виконавчі органи або посадові особи), здійснюється виключно через центр надання адміністративних послуг.

Важливо звернути увагу на те, що сільська, селищна, міська рада може бути не тільки суб'єктом надання адміністративних послуг, але й адміністратором, тобто організувати їх надання шляхом взаємодії з іншими суб'єктами надання адміністративних послуг.

Закон України «Про адміністративні послуги» дозволяє створення ЦНАП в структурі як органів місцевого самоврядування, так і місцевих державних адміністрацій. Тобто, фактично може бути три варіанти: ЦНАП може бути створений в структурі органу місцевого самоврядування; ЦНАП може бути створений в структурі місцевої державної адміністрації; ЦНАП може водночас бути створений як в структурі органу місцевого самоврядування, так і в структурі місцевої державної адміністрації.

З огляду на зазначене, відразу ж виникає питання щодо доцільності одночасного функціонування двох ЦНАПів, одного створеного в структурі

органу місцевого самоврядування, іншого, створеного в структурі місцевої державної адміністрації. Спробуємо розібратися у даному питанні.

Сьогодні більшість із формально функціонуючих ЦНАП утворені при районних державних адміністраціях. Водночас, саме районні центри (особливо, селища та міста районного значення) часто стають адміністративними центрами новоутворених об'єднаних територіальних громад, що спонукає органи місцевого самоврядування до більшої відповідальності за надання адміністративних послуг, в тому числі завдяки утворенню власних ЦНАП.

З цього приводу автори посібника «Як створити ЦНАП в ОТГ?» зазначають, що у райцентрах потрібно уникати створення двох окремих ЦНАП (ОМС і РДА), забезпечуючи лідируючу роль ОМС і або їх роботу в одному приміщенні, або ліквідацію ЦНАП РДА.

В одному населеному пункті (об'єднаній територіальній громаді) має бути один інтегрований (об'єднаний) офіс – ЦНАП, безвідносно до питання кількості територіальних підрозділів ЦНАП. У контексті децентралізаційної реформи такий ЦНАП має утворюватись та забезпечуватись органом місцевого самоврядування – міською або селищною радою. Якщо утворюється ЦНАП органу місцевого самоврядування, то ЦНАП районної державної адміністрації повинен ліквідуватись. Якщо компромісу неможливо досягти у короткостроковій чи середньостроковій перспективі, то може розглядатись і питання роботи двох ЦНАП – органу місцевого самоврядування та районної державної адміністрації – в одному приміщенні, принаймні як перехідна модель[3].

На нашу думку, дійсно, на сьогоднішній день органи місцевого самоврядування мають значно більші можливості для створення та ефективного функціонування ЦНАП.

Аналізуючи положення ст. 12 Закону України «Про адміністративні послуги», можна прийти до висновку, що даним нормативно-правовим актом допускається існування (робота) тільки ЦНАП органу місцевого самоврядування (за відсутності ЦНАП районної державної адміністрації). При цьому варто наголосити, що в Україні вже є досвід ліквідації ЦНАП районної державної адміністрації у разі створення та відповідної роботи ЦНАП органу місцевого самоврядування, що взяв на себе повноваження надавати адміністративні послуги мешканцям не тільки об'єднаної територіальної громади, а й усього району. Так, 23 травня 2017 року керівництво Полонської міської ОТГ (Хмельницької області) та Полонської РДА

підписало Меморандум про співпрацю у сфері надання адміністративних послуг. Полонська РДА зобов'язалась ліквідувати діючий ЦНАП при Полонській РДА та передати повноваження надання адміністративних послуг до ЦНАП Полонської ОТГ. У травні 2017 року Полонська міська рада приймає рішення про утворення Центру надання адміністративних послуг у Полонській міській ОТГ, затверджує Положення про ЦНАП, його структуру та чисельність. Але маємо визнати, що на сьогоднішній день існує багато випадків одночасного функціонування двох ЦНАПів, одного створеного в структурі органу місцевого самоврядування, іншого, створеного в структурі місцевої державної адміністрації.

Беручи до уваги все вищезазначене, можна зробити висновок, що такий єдиний (об'єднаний) ЦНАП, який буде існувати в структурі органу місцевого самоврядування буде зручнішим для отримувачів послуг. З іншої сторони, саме такий підхід до створення ЦНАП найбільш оптимально забезпечуватиме раціональне використання публічних, державних і місцевих ресурсів. До того ж, створення єдиних ЦНАП на базі органів місцевого самоврядування відповідатиме духу реформи децентралізації.

Список використаних джерел: 1. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навч. посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / В. Тимошук / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124 с. 2. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#n210>. 3. Як створити незалежний ЦНАП в ОТГ?. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/11/YAk-stvoriti-nalezhnii-TSNAP-v-OTG.pdf> (дата звернення: 24.04.2021).

Халілова Айсель Гурбатівна
*аспірантка кафедри адміністративного права,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ ЯК СУБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ НАУКОЮ В УКРАЇНІ

Державне управління є важливим аспектом функціонування будь-якої галузі суспільного життя. Високий рівень наукового розвитку країни за-